

de parasitisme intern, com el produït per cucs *nematodes* (p. 48), o extern, com el degut a diversos crustacis: *lernæa* (p. 69) i poll de mar (p. 62); nota costums o fenòmens tal volta encare no observats (p. 68, 81, 91, 94); adueix cualques notes històriques (p. 53, 82); i s'ocupa de moltes aplicacions de la carn de peix.

Meritíssima es l'obra del Dr. Gibert envers la ciencia i envers la patria; molts anys de vida li desitjém per a continuar esmersant son clar talent i fermes energies en l'avançament d'aquella i enaltiment d'aquesta.

J. M. DE B.

Recherches sur les diptères a larves entomobies

II

Les enveloppes de l'oeuf avec leurs dépendances, les dégâts indirects du parasitisme, par

J. PANTEL, S. J.

En lo núm. 3 del BUTLLETÍ de l'any prop passat donavem compte d'haver ingressat en nostra Biblioteca, lo donatfu del nostre consoci honorari, que porta l'epígraf que acabem de transcriurer. Es el segón volúm, força abultat, que sobre dípters, quals larves són peràsites de les d'altres insectes, porta escrit el conegut bíblec i entomòlec, confinat a Holanda per la ira revolucionaria de la república transpirenàica. Ve a ésser continuació i complement del primer, en que tractà preferentment de la ecologia de tan singulars paràsits, relacionada amb lo modo d'invasió de la víctima i punt de fixació acomodat a sa vida

parasitaria. En aquest se fixa en dos punts en certa manera independents del mateix tema. Descríu en primer terme les capes que embolcallen l'ou. La membrana vitel·lina d'en Meissner, fins ara no estudiada, diu que no's pot admetre com una formació exclusiva del òvul, ans bé deu considerar-se com de procedència mixta, *epitelial* i *ovocitaria* al ensemps; parla després de les particularitats del *corion*, i sa part adhesiva, amb les variants més notables que presenta; estudia l'*aparell micro-pilar*, la penetració de les *espermies* i darrerament la funció respiratoria. La segona part es refereix al consúm del teixit adipós; retard o avenç ontogenètic; castració parasitaria indirecta, ja per degeneracions locals. forma que anomena *atròfica*, ja per destrucció més o menys general, de que'n diu forma *necròtica*, admetent formes intermitjes. Examina acabat les pèrdues sofertes per l'ovocit, per les cèlules nutricies i les epitelials, i les alteracions ovàriques no parasitaries, comparades amb les d'alguns himenòpters.

El llibre té en conjunt 289 pàgines en 4 major i 7 planxes dobles de grabats, de la més fina anatomía, dibuxades del natural amb lo primor d'un mestre en aitals materies, mérit que amb raó li ha proporcionat altres voltes alguns d'eixos premis notables que s'estilen al estranger per a atiar l'esperit investigador.

La circumstancia de que bona part del material de estudi del R. P. Pantel va esser recullit pels voltants de Barcelona, els anys que tinguerem el plaer de que visqués entre nosaltres, dóna una importancia peculiar a una obra que posa a n'el séu autor entre els primers citòlecs del món.

J. M. DE B.